

IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA ZA 2019. GODINU

JAVNA USTANOVA SPOMEN PODRUČJE JASENOVAC

BRAĆE RADIĆ 147

44324 JASENOVAC

Tel/Fax: 044 672319

E-mail adresa: ipejakovic@jusp-jasenovac.hr

www.jusp-jasenovac.hr

1.SKUPLJANJE GRAĐE

Muzejska građa Javne ustanove Spomen područje Jasenovac u 2019. godini povećana je za 135 predmeta.

Kupnja: 0 predmeta

Darovanje: 135 predmeta

1.1. Kupnja

1.2. Terensko istraživanje

1.3. Darovanje

Spomen-područje Jasenovac primilo je vrijednu donaciju od gospođe Vedrane Miholić, unuke narodnog heroja Jakova Dugandžića. Radi se o ukupno 135 predmeta iz ostavštine Jakova Dugandžića, koji su do sada čuvani u obiteljskoj arhivi. Jakov Dugandžić ubijen je u logoru Stara Gradiška u ljeto 1942. godine.

1.4. Nasljeđivanje

1.5. Zamjena

1.6. Ustupanje

1.7. Ostalo

Tijekom 2019. godine viši kustos Đorđe Mihovilović je nastavio istraživanja u Hrvatskom državnom arhivu s ciljem promalaženja podataka o osobama koje su stradale u ustaškim logorima u Jasenovcu i Staroj Gradiški s posebnim naglaskom na zatočene skupine učitelja i prosvjetnih radnika, liječnika i zatočenika sa područja nekadašnje općine Zaprešić. Osim toga u više navrata je u Banja Luci, Novom Sadu i Beogradu su vršio istraživanja u Arhivu Republike Srpske, Muzeju Vojvodine, Arhivu Vojvodine te Arhivu Jugoslavije, s ciljem prikupljanja materijala za dopunu podataka o fotografskoj građi o izgledu bivšeg koncentracijskog logora Jasenovac u razdoblju između 1945. i 1945. godine.

Tijekom prve polovice 2019. godine, kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar provodila je istraživanje u Hrvatskom državnom arhivu (HDA) u svrhu projekta *Accessing Campscapes*, WP5 (projektni paket 5), u kojem se u partnerstvu s JUSP Jasenovac izrađuje digitalna rekonstrukcija/3D prikaz/proširena stvarnost prostora logora III Jasenovac. U svrhu prikupljanja što većeg broja mapa, nacрта, shema i fotografija, pregledani su fondovi HR-HDA-1944.2 (ZIG NDH I-96-422), HDA MUP RH I-91/438, HDA ZKRZ, GUZ, kut. 7.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Tijekom mjeseca listopada, studenog i prosinca nastavljeni su radovi na sanaciji željezničke kompozicije koja se nalazi u sklopu Spomen područja Jasenovac. Nakon jednog vagona koji je saniran u 2018. godini, u 2019. Godini sanirana su sljedeća tri vagona. Vlak je smješten na autentičnom lokalitetu željezničkog kolosijeka koji je sagrađen prije Drugog svjetskog rata za potrebe industrijsih postrojenja koja su bila u vlasništvu obitelji Bačić iz Jasenovca. Za vrijeme Drugog svjetskog rata, željeznički kolosijek se nalazio u sklopu logora III Ciglana u Jasenovcu. Radove na sanaciji vagona izveli su djelatnici tvrtke *Ferrum* iz Zagreba. Radove je financiralo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

2.2. Konzervacija

2.3. Restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica/ vanjski suradnici*)

2.4. Ostalo

U sklopu Spomen područja Jasenovac nalazi se i zgrada Kule u Staroj Gradišci. U 2019. godini rađeni su poslovi čišćenja prostora u samom objektu te oko objekta, te uklanjanja biljnog raslinja koje se raste na samoj zgradi.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- **Zbirka predmeta:** U računalni program M++ do sada je uvedeno 3233 upisa, tj. 3693 predmeta (voditeljica zbirke: Martina Barešić).
- **Zbirka dokumenata:** U računalni program M++ do sada je uvedeno 918 upisa. (voditeljica zbirke: Andriana Benčić Kužnar)
- **Zbirka fotografija:** Fotografije se većim dijelom čuvaju u posebnim beskiiselinskim košuljicama sukladno propisanim uvjetima, te unutar zadanih standarda dopuštene temperature i vlage. U programu M++ dosada je upisano 1760 fotografija. (voditelj zbirke: Đorđe Mihovilović)
- **Donacija Bogdana Bogdanovića:** U računalni program M++ uvedeno je 282 upisa, te je zbirka u potpunosti inventirana. (voditeljica zbirke: Andriana Benčić Kužnar)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

3.3. Fototeka

3.4. Dijateka

3.5. Videoteka

3.6. Hemeroteka

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

3.8. Stručni arhiv

Stručni arhiv sadržava kopije dokumenata iz drugih arhiva i muzeja. Radi se najvećim dijelom o građi Hrvatskog državnog arhiva i Vojnoistorijskog arhiva iz Beograda koja je još sredinom 1980-ih godina kopirana u tadašnjem Arhivu Hrvatske i kao nesređena pohranjena u Memorijalnom muzeju Jasenovac. Uz to dio dokumenata prikupljen je novim istraživanjima u HDA u Zagrebu i arhivskim i muzejskim ustanovama u BiH i Srbiji.

Arhivirani su dokumenti, odnosno kopije dokumenata iz drugih arhiva i muzeja i uneseni u muzejski arhiv pod inventurnom oznakom A-SPJ. U 2019. godini uvedeno je u arhiv 227 kopija dokumenata. Ukupno je do sad inventirano 5052 kopija dokumenata (inventirala: Martina Barešić).

Dijelom stručnog arhiva u listopadu 2019. godine postala je i građa instituta Vienna Wiesenthal Institute, koja se odnosi na ustašku emigraciju te suđenja Artukoviću i Šakiću. Ukupno 100 stranica dokumentarne građe u digitalnom je obliku (scanovi) pohranjeno u digitalnom stručnom arhivu JUSP Jasenovac.

3.9. Ostalo

- **Sekundarna dokumentacija** – Fond digitalnih i magnetskih zapisa: ukupno 418 upisa (računalno, u programu S++). (inventirala Ines Sogonić)
- **Sekundarna dokumentacija** – Press Clipping: ukupno 14 503 upisa (računalno, u programu Microsoft Word), od toga 1782 u 2019. godini. (inventirala Ines Sogonić)
- **Sekundarna dokumentacija – Dokumenti:** Sjećanja zatočenika logora Jasenovac i Stara Gradiška: ukupno 864 sjećanja. (inventirala Ines Sogonić)
- **Digitalizacija muzejske građe – Zbirka predmeta:** U 2019. godini fotografirano je 242 predmeta iz zbirke. (fotografirala Martina Barešić)

- **Indeks zatočenika logora Jasenovac i Stara Gradiška** (baza podataka koja upućuje na podatke o pojedinom zatočeniku u muzejskim zbirkama, sekundarnoj dokumentaciji i memoarskoj literaturi) – ukupno 10 328 zapisa.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*):

Prikupljeno je (kupnjom, donacijama, muzejskim izdanjima) 150 novih knjiga.

Kupljeno – 2

Donirano - 148

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Sve prikupljene knjige inventirane su u Inventarnu knjigu knjižnice. (inventirala Ines Sogonić)

4.3. Zaštita knjižnične građe

4.4. Služba i usluge za korisnike

Tijekom 2019. godine usluge knjižnice koristilo je 5 vanjskih korisnika.

4.5. Ostalo (*izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično*)

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

6.3. Revizija građe

6.4. Ekspertize

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Zahtjev za ostvarivanje uvida u građu te snimanje na prostoru Spomen područja Jasenovac zatražilo je tijekom 2019. godine 28 korisnika.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar održala je izlaganje pod nazivom „3D digital reconstruction of Jasenovac Concentration Camp“ na konferenciji održanoj u Amsterdamu (University of Amsterdam, Amsterdam School for Heritage, Memory and Material Culture) od 7. ožujka do 9. ožujka 2019. godine.

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar održala je izlaganje pod nazivom „Jasenovac Memorial Site within the iC-ACCESS: Deliverables, Outcomes, Impact“, na finalnoj konferenciji projekta iC-ACCESS, naziva Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage, održanoj u Beču na Vienna Wiesenthal Institute 16. listopada 2019. godine.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Dorđe Mihovilović, „Koncentracijski logor Jasenovac u Zbirci fotografija Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine“ u: *Fakti i artefakti, Zbornik radova Historijskog muzeja BiH*, br. 13., Historijski muzej BiH, Sarajevo, 2019., str. 186-201.

6.8. Stručno usavršavanje (tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)

Kustosica dr. sc. **Andriana Benčić Kužnar** sudjelovala je na:

30. svibnja - 3. lipnja 2019. znanstveno-stručni seminar „3D Digital Tools in Museums“, u organizaciji talijanske firme Calibro, održan na Sveučilištu u Amsterdamu (University of Amsterdam). U sklopu tečaja i seminara obavljani su završni radni sastanci na projektu iC-ACCESS, u svrhu izrade 3D digitalne rekonstrukcije dijelova Spomen-područja Jasenovac, te izrade weba/digitalne platforme projekta (JUSP Jasenovac suradnički memorijal na projektu).

8. ožujka 2019. godine posjet muzeju Anne Frank u Amsterdamu, uz sastanak s kolegicom Nevenom Bajalicom, ravnateljicom Karen Polak, i stručni obilazak radionice u sklopu muzeja Anne Frank.

10. lipnja -17. lipnja 2019. službeni posjet Tel Avivu i Jeruzalemu, sastanak s glavnom urednicom izdavaštva u istraživačkom institutu za studije holokausta u Yad Vashemu, a radi mogućeg zajedničkog izdanja (Yad Vashem i JUSP Jasenovac) zbornika Jasenovac Manipulations, Controversies and Historical Revisionism.

13. rujna - 16. rujna 2019. sudjelovanje na završnoj konferenciji Humanities in the European Research Area (HERA) u Gdansku. Poljska. Tijekom konferencije, sudionici projekta iC-ACCESS posjetili su i muzej Drugog svjetskog rata u Gdansku, te sudjelovali u izradi dokumentarnog filma (davanje intervju) o projektu Accessing Campscapes.

Kustosica Martina Barešić dobila je stipendiju Ministarstva obrazovanja za edukaciju o poučavanju o holokaustu u Yad Vashemu – svjetskom centru za sjećanje na holokaust u Državi Izrael u 2019. godini. Edukacija je trajala od 3. do 10. srpnja 2019. godine.

Kustosica Martina Barešić sudjelovala je na seminaru Holokaust i genocidi XX. stoljeća koji se održavao od 25. do 28. 11. 2019. u Memorialu de la Shoah u Parizu. Seminar je organiziran od strane Memoriala de la Shoah i Agencije za odgoj i obrazovanje.

Kustosica Martina Barešić sudjelovala je na edukacijskoj radionici "Building Digital Skills and Literacies for Museums and Digital Archives" koja se održala u Zagrebu od 20. studenog – 22. studenog 2019. u organizaciji Odjela za kulturu i komunikacije –IRMO, u suradnji sa Culture24 iz Velike Britanije.

Ravnatelj Ivo Pejaković i kustosica Ines Sogonić sudjelovali su na radionici/seminaru na temu dokumentacijske obrade muzejskih predmeta koja je održana 4. srpnja 2019. godine u Gradskom muzeju u Križevcima u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra, Arheološkog muzeja u Zagrebu, Muzeja za umjetnost i obrt, Gradskog muzeja Križevci i tvrtke Link 2.

Viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je u sklopu Memory Laba - Transevropske platforme razmjene u oblasti historije i sjećanja na 9. godišnjem studijskom putovanju i radionici koja je održana u Albaniji od 22. - 29. rujna 2019. godine pod nazivom "Izvaditi prošlost iz bunkera: Kako se Albanija suočava sa svojom prošlošću?"

Platforma za transevropsku razmjenu u oblasti povijesti i sjećanja "Memory Lab" povezuje organizacije, institucije i pojedince iz Jugoistočne Europe i zapadne/centralne Europe, koje su aktivne u području memorijalizacije i obrazovanja o teškoj prošlosti (ratovima, masovnim zločinima, diktaturama). Ciljevi ove inicijative su produblјivanje zajedničkog znanja, razmjena iskustava, izgradnja kapaciteta, te ostvarivanje kontakata i zajedničkih projekata. Njezin općeniti cilj je osnaživanje konstruktivnih pristupa suočavanju s prošlošću kao dijela građanskog obrazovanja i izgradnje demokracije, doprinos suradnji i razumijevanju procesa u Jugoistočnoj Europi i Europi općenito te integracija Zapadnog Balkana u zajedničko europsko civilno društvo i prostor zajedničkog sjećanja. Projekat je pokrenut pod nazivom "Suočavanje sa teškom prošlošću na području Zapadnog Balkana i Zapadne i Centralne Evrope" 2010. godine održavanjem prvog seminara u Sarajevu; od tada je organizirano još sedam godišnjih radionica/studijskih putovanja: u Prijedoru, Jasenovcu i Vukovaru (2011.), Parizu, Péronnu i Oradouru (2012.), Berlinu, Frankfurtu na Odri i Ravensbrücku (2013.), Prištini, Skopju i Tetovu (2014.), Bruxellesu, Dinantu i Ypresi (2015.), Beogradu, Novom Sadu i Kragujevcu (2016.) te Madridu, Barceloni, La Jonqueri i Rivesaltesu (2017.). U ovom je razdoblju ostvareno više od 50 bilateralnih i višelateralnih aktivnosti, organiziranih od strane partnerskih organizacija koje su se upoznale kroz *Memory Lab* platformu.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

U sklopu upita o sudbinama ljudi za vrijeme Drugog svjetskog rata, djelatnici Spomen područja Jasenovac (Đorđe Mihovilović i Ivo Pejaković) u 2019. godini odgovorili su na ukupno 40 takvih upita.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar tijekom 2019. godine recenzirala jest 7 znanstvenih članaka iz disciplina Povijest (Suvremena hrvatska povijest), Sociologija (Vojna sociologija) i Studiji sjećanja (Memory Studies), u domaćim i međunarodnim časopisima.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- Vijesti na web-stranici ustanove: <http://www.jusp-jasenovac.hr/Default.aspx?sid=5027> (uređuje Ines Sogonić; tijekom 2019. godine dodana je 31 vijest)
- Facebook-stranica ustanove: <https://www.facebook.com/JasenovacMemorialSite> (uređuju Martina Barešić i Ines Sogonić)

6.13. Ostalo

Poimenični popis žrtava koncentracijskog logora Jasenovac

Nastavljen je rad na prikupljanju i ispravci podataka u Poimeničnom popisu žrtava na kojemu Spomen-podučje Jasenovac radi od 2005. godine. Trenutačno su u Popisu prikupljeni podaci o 83.809 žrtava.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar bila je suradnica do studenog 2019. godine kao postdoktorski istraživač (postdoctoral researcher) na Sveučilištu u Amsterdamu (University of Amsterdam), Faculty of Humanities, Amsterdam School for Heritage, Memory and Material Culture, u sklopu projektu *Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage* (iC-ACCESS), gdje je predstavljala i bila zadužena za povijest i sjećanja koncentracijskog logora Jasenovac. Institucija JUSP Jasenovac bila je kontinuirano od rujna 2016. do studenog 2019. godine memorijal partner na projektu, zajedno s memorijalima Treblinka, Bergen Belsen, Falstad, Westerbork, Lety i Jachymov, s kojima su ostvareni različiti oblici znanstvene i memorijalne suradnje. Projekt iC-ACCESS obuhvaćao je paneuropski konzorcij predvođen profesorom dr. Robom van der Laarsom (Sveučilištu u Amsterdamu), a nagrađen je sa 1,2 milijuna eura na udruženom istraživačkom pozivu "Uporabe prošlosti" kojeg je raspisala HERA (*Humanities in the European Research Area*).

7.2. Publicirani radovi

- Odak, Stipe, Benčić Kužnar, Andriana i Lucić, Danijela (2019/2020) "Jasenovac Uses and Misuses of the Past: Manipulations and Historical Revisionism Surrounding the Biggest WWII Camp in the Balkans", *Yad Vashem*, u procesu objave, znanstvena recenzija.
- Benčić Kužnar, Andriana (2019/2020) *Sjećanje na Domovinski rat*. Zagreb: Jesenski i Turk, u tisku.
- Benčić Kužnar, Andriana i Vjeran Pavlaković (2019/2020) "Exhibiting Jasenovac: Controversies, Manipulations and Politics of Memory", *Accessing Campscapes: Inclusive Approaches to European Contested Pasts*. Amsterdam University Press, u postupku objave, znanstvena recenzija.
- Dr.sc. Andriana Benčić Kužnar priredila jest 4 kraća teksta o konfliktnim sjećanjima na Jasenovac, koji su u postupku pripreme za objavu na digitalnoj platform/web stranici *Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage*.
- Mihovilović, Đorđe, „Koncentracijski logor Jasenovac u Zbirci fotografija Historijskog muzeja Bosne i Hercegovine“ u: *Fakti i artefakti, Zbornik radova Historijskog muzeja BiH*, br. 13., Historijski muzej BiH, Sarajevo, 2019. (str. 186-201.)

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar sudjelovala je u ko-organizaciji završne znanstvene konferencije projekta Accessing Campscapes, održane 16. listopada 2019. godine na Vienna Wiesenthal Institute.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Ustaški logori Ciglana i Stara Gradiška u digitalnom prostoru: svjedočanstva, fotografije, dokumenti, predmeti

- o Spomen područje Jasenovac, Obrazovni centar
- o 1. veljače – 1. travnja 2019. godine
- o Autorice izložbe/stručne koncepcije: dr. sc. Andriana Benčić Kužnar, Martina Barešić, Ines Sogonić
- o Autor likovnog postava (grafičko uređenje plakata): Bojan Kužnar
- o Opseg: 13 roll up plakata, dva monitora
- o Vrsta: povijesna, digitalna, pokretna
- o Tema: izložba prati temu Noći muzeja 2019: *Muzeji - Inovacije i digitalna budućnost*. Radi se o interaktivnoj digitalnoj izložbi dokumenata, svjedočanstava, fotografija i predmeta iz muzejskih zbirki JUSP Jasenovac, koji su bili pridruženi digitalno rekonstruiranoj topografiji prostora nekadašnjeg koncentracijskog logora Jasenovac. Izložba je bila priprema za izradu potpune 3D digitalne rekonstrukcije logora Jasenovac na tablet-računalima, implementiranima u listopadu 2019. godine.
- o Korisnici: posjetitelji Noći muzeja 2019., školske grupe, individualne posjete

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine i stručne knjige

10.2. Audiovizualna građa

Kustosice Andriana Benčić Kužnar, Martina Barešić i Ines Sogonić su u sklopu izložbe “Ustaški logori J i SG u digitalnom prostoru” (veljača 2019.) sudjelovale u izradi kratkog filma (3D animacije) “Digitalna rekonstrukcija logora Jasenovac”. Trajanje filma: 12 minuta. Preveden i na engleski jezik (Digital Reconstruction of the Camp Jasenovac). Film (3D animacija) je nastao u suradnji sa španjolskim kompanijama SPECS i Eodyne.

10.3. Elektroničke publikacije

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

Andriana Benčić Kužnar:

Tijekom 2019. godine dr. sc. Andriana Benčić Kužnar vodila je 26 grupa po spomeničkom i muzejskom prostoru (uz održavanje školskih obrazovnih radionica);

Ines Sogonić:

Tijekom 2019. godine Ines Sogonić vodila je 21 grupu po muzejskom postavu, spomeničkom prostoru i obrazovnoj radionici.

Martina Barešić:

Tijekom 2019. godine kustosica Martina Barešić vodila je 21 grupu po muzejskom postavu, spomeničkom prostoru i obrazovnoj radionici:

Đorđe Mihovilović:

Tijekom 2019. godine viši kustos Đorđe Mihovilović osobno je primio gotovo sve individualne posjetitelje (pristigle osobnim automobilima) koji su tijekom radnih dana posjetili Memorijalni muzej. S velikim brojem razmjenjene su korisne informacije o bivšim zatočenicima, s obzirom da jedan dio posjetitelja predstavljaju potomci i poznavatelji jasenovačkih zatočenika. Zahvaljujući ostvarenim kontaktima, razmjenom e-mailova i kontakata prikupljeno je više biografskih podataka o zatočenicima te scanovi fotografija i dokumenata. Osim toga Mihovilović je sudjelovao u vođenju organiziranih grupa Inicijative mladih za ljudska prava i Srpskog narodnog vijeća pod nazivom „NištaTerorSamoNada – studijski posjet Jasenovcu“. Uz njih vodio je i učenike gimnazije iz Karlovca, grupu studenata iz Banja Luke itd.

11.2. Predavanja

Kustosica Martina Barešić održala je 28. siječnja 2019. gostujuće predavanje i radionicu u Osnovnoj školi Sela povodom Međunarodnog dana sjećanja na holokaust.

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar održala je 4 sata predavanja na temu „Narativi i narativna analiza, Diskurs i diskurzivna analiza (primjer jednog istraživanja)“, 22. ožujka 2019. godine, u sklopu kolegija Odabrana poglavlja kvalitativne analize na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nositeljica kolegija: dr. sc, Danijela Lucić.

Kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar održala je predavanje za studente judaistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu u Obrazovnom centru JUSP Jasenovac. Predavanje naslova „The Shoah/Holocaust as Memory Forming Event – Concepts of Collective Memory“ održano je 9. travnja 2019. godine. Predavanje je snimljeno te naknadno prikazano studentima u muzeju holokausta Yad Vashem, Izrael, a s kojim Katedra za judaistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu održava združeni kolegij.

Deseti regionalni Kamp Kozarac organiziran je u periodu od 28.06. do 03.07.2019. godine u organizaciji Centra za mlade "Kvart" Prijedor i Inicijative mladih za ljudska prava Bosne i Hercegovine. Sudjelovalo je 20 mladih iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske. Jedan dio

kampa je organiziran je u Kozarcu u kući Srcem do Mira, dok su u skladu sa programom organizirane posjete mjestima stradanja, identifikacijskom centru Šejkovača i različitim memorijalima. Prvog dana učesnici su imali priliku slušati predavanja Tamare Šmidling Kultura Sjećanja, te su ujedno razgovarali o Jasenovcu sa kustosom Memorijalnog centra Jasenovac, Đorđem Mihovilovićem. Dodatno su posjetili Kozaru. Drugi dan programa učesnici su obilazili bivša mjesta stradanja Keraterm, Trnopolje i Omarsku i razgovarali sa svjedocima vremena. Trećeg dana učesnici su imali priliku posjetiti Sanski Most, te su sa Edinom Ramulićem obilazili lokalne spomenike i Memorijalni centar Šušnjari i razgovarali o njihovim simbolima i značenju. Zadnja aktivnost trećeg dana je bila odlazak u identifikacijski centar Šejkovača, gdje su učesnici razgovarali sa osobljem ICMP-a, o radu centra i njegovom značaju. Posljednjeg dana održana su predavanja pod nazivom Kultura kao (ne) otpor fašizmu (Bojan Krivokapić) i Suvremene pojave fašizma i antifašizam kao odgovor (Tanja Marković).

11.3. Radionice i igraonice

11.4. Ostalo

Projekt „3D rekonstrukcija logora Jasenovac“

3. listopada 2019. godine u JUSP Jasenovac je pred mnogobrojnim suradnicima predstavljen projekt „3D rekonstrukcija logora Jasenovac“, gdje se na tablet računalima može razgledati digitalni prostor logora III Jasenovac. Projekt je rezultat trogodišnje suradnje JUSP Jasenovac s istraživačkom grupom SPECS-Lab (Institut za znanost i tehnologiju) i softverskom tvrtkom Eodyne Systems S.L. u Barceloni. Projekt je nastao u okviru paneuropskog projekta Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage (HERA, 15.092, iC-ACCESS, 2016-2019).

Primjenom inovativnih pristupa i najsuvremenijih digitalnih tehnologija, cilj projekta je uvođenje novih metoda obrazovanja o koncentracijskom logoru Jasenovac i Drugom svjetskom ratu, osobito za mlade generacije.

Povezujući na jasan način vjernu rekonstrukciju prostora logora Jasenovac s opisima logora, izvornim fotografijama, svjedočanstvima, dokumentima i predmetima, želi se omogućiti integrirani pristup i bolje razumijevanje logora, kako najmlađim generacijama, tako i svim posjetiteljima memorijala u Jasenovcu.

JUSP Jasenovac planira novonastale tehnologije i metodologije uključiti u standardizirane aktivnosti obilaska memorijalnog prostora, te u kurikulum obrazovanja o koncentracijskom logoru Jasenovac. Projekt uključuje niz novih aktivnosti kao što su virtualna soba i šetalačke rute gdje posjetitelji, uz pomoć tablet računala, vizualiziraju prostor nekadašnjeg jasenovačkog logora III Ciglana, pritom slijedeći povijesni tijek događaja i povezujući izložke iz muzeja s originalnim mjestima na kojima su nađeni. Projekt je vodila kustosica dr. sc. Andriana Benčić Kužnar, a on je ujedno jedan od najvažnijih rezultata cjelokupnog projekta iC-ACCESS u odnosu na JUSP Jasenovac.

Projekt Šafran

Javna ustanova Spomen područje Jasenovac već jedanaestu godinu zaredom surađuje s *Holocaust Education Trust Ireland* na *Projektu Šafran* u kojemu učenici osnovnih i srednjih škola sade lukovice šafrana u spomen na djecu ubijenu u Holokaustu. U projektu svake godine sudjeluje preko stotinu škola s nekoliko tisuća učenika. U školskoj godini 2018./2019. u *Projektu Šafran* sudjeluju 123 osnovne i srednje škole s ukupno 3772 učenika. Voditeljica Projekta Šafran u Hrvatskoj je Ines Sogonić.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- 3. listopada 2019. - izjava kustosice dr. sc. Andriane Benčić Kužnar o rezultatima projekta 3D digitalne rekonstrukcije logora Jasenovac na tablet-računalima, Al Jazeera Balkans, <https://www.youtube.com/watch?v=NWYLBADeBoQ> (istu vijest i kraći video prenijeli su i drugi mediji i Internet portali/webovi, primjerice <https://www.campscapes.org/uncategorized/the-digital-reconstruction-of-jasenovac-is-now-available-on-site/>)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

12.3. Predavanja

12.4. Promocije i prezentacije

12.5. Koncerti i priredbe

12.6. Djelatnost klubova i udruga

12.7. Ostalo

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Spomen područje Jasenovac u 2019. godini posjetilo je ukupno 16 476 posjetitelja. Od tog broja, ukupno 8 490 posjetitelja bilo je iz Hrvatske, a 7 986 iz stranih država.

Ukupan broj organiziranih grupa koje su posjetile Spomen područje Jasenovac bio je 121. Od tog broja, 33 organizirane grupe bile su iz Hrvatske, a 88 grupa iz stranih država. Što se tiče stranih država iz kojih su dolazile organizirane grupe, najviše ih je bilo iz Slovenije (19), Italije (17), SAD-a (12), Srbije (10) i Bosne i Hercegovine (7).

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH - 99.33%
- lokalna samouprava
- vlastiti prihod – 0.67%
- sponzorstvo

- donacije
- EU fondovi
- pomoć iz gradskih proračuna –

15.2. Investicije (*u kn*)

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

16.2. Ostalo

Tehnički odjel JUSP Jasenovac zadužen je za održavanje lokaliteta koji se nalaze u sklopu Spomen područja Jasenovac. Tijekom 2019. godine izvršeno je planirano održavanje travnatih površina oko spomenika Cvijet, oko zgrade Memorijalnog muzeja i upravne zgrade te na lokalitetima u Uštici, Mlaci i Staroj Gradišci.

Ravnatelj Spomen-područja Ivo Pejaković je u pratnji višeg kustosa u siječnju 2019. prisustvovao posljednjem ispraćaju bivšeg jasenovačkog zatočenika Bogdana Petkovića. Djelatnici Spomen-područja su u rujnu 2019. Bili i na ispraćaju jednog od posljednjih živućih sudionika proboja Ilije Ivanovića.

Viši kustos Đorđe Mihovilović predstavljao je u lipnju 2019. godine Memorijalni muzej na komemoraciji žrtvama ustaškog logora Gospić koja je održana kod spomenika izgrađenog pokraj Šaranove jame na Velebitu.

Viši kustos Đorđe Mihovilović sudjelovao je kao jedan od govornika (uz autora i prof. dr. Ivu Goldsteina) na predstavljanju knjige autora Milana Radanovića „Slavonijo triput si gorila...“ koja obrađuje tematiku stradanja stanovništva na području kotara Podravska Slatina u razdoblju Drugog svjetskog rata. Predstavljanje je održano u prostoru knjižnice SKD Prosvjeta u Zagrebu.

U Sarajevu je 5. prosinca 2019. godine postavljena ploča s novim imenom parka u središtu grada, Parka "Jelena Vitas". Park je nazvan po sarajevskoj antifašističkoj heroini ubijenoj u

ustaškom koncentracijskom logoru Jasenovac na 100. godišnjicu njezina rođenja. Inicijativu da se park nazove po Jeleni Vitas podnio je Damir Arnaut, predstavnik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i unuk Sadije Arnauta, nekadašnjeg zaručnika Jelene Vitas. Jelena Vitas je bila aktivna u Narodnooslobodilačkom pokretu od početka okupacije Sarajeva 1941. godine. Ustaše su je uhapsile 1942. godine. Ispitivana je i mučena u sjedištu Ustaške nadzorne službe, ali nikada nije odala članove Narodnooslobodilačkog pokreta, čime je spasila brojne živote. Sredinom 1943. godine prebačena je u koncentracijski logor Jasenovac, gdje je krajem 1944. godine ubijena. U prikupljanju podataka koji su priloženi zahtjevu za imenovanje sudjelovao je viši kustos Đorđe Mihovilović.

29. listopada održan je prvi Memorijalni maraton Stara Gradiška – Trokut. Idejna začetnica Maratona je Samoborka Vedrana Miholić, diplomirana inženjerka matematike i direktorica prodaje u jednoj zagrebačkoj informatičkoj tvrtki čiji je djed Jakov Dugandžić stradao je u listopadu 1942. u Staroj Gradiški, a njegov sin Josip Joža Dugandžić početkom devedestih zapovijedao je samoborskom brigadom na novljanskom ratištu. U organizaciji i pripremama maratona sudjelovao je viši kustos Đorđe Mihovilović.

OSTALO:

Izložba Bogdana Bogdanovića

Prizma

Intervjui

Promocija priručnika o Romima

Rivesaltes, Dachau, Sarajevo

Komemoracija

Promocija Pula- Goldstein, Jasenovac

Nada Dimić – seminar/stručno putovanje

Antonio Pita – El Pais

IHRA

Memorylab

Yom Hashoah – Bet Israel

Erasmus – radionica

Klio fest

Nizozemska novinarka - Trouw

Raju Hittamalani – dokumentarist iz Indije

Uštica – komemoracija

Predsjedavajući IHRE

Beč – konferencija

Predavanje MDC – Paul Verschure